

КОМИСИЈА ЗА РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ СТАРА ПАЗОВА

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД ОД 2011-2013 ГОДИНЕ

1. УВОД

Израда и усвајање Акционог плана Комисије за равноправност полова Скупштине општине Стара Пазова предвиђена је усвојеном Стратегијом одрживог развоја општине Стара Пазова (стратешки циљ 1.7., програм 1.7.1., и број 1.7.1.4).

Основни циљ Акционог плана јесте да с једне стране дефинише приоритетне области за деловање Комисије за период од 2011-2013. године, а у складу са мандатом, те усвојеном Националном Стратегијом за побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности коју је у фебруару 2009. године усвојила Влада Републике Србије, као и да омогући праћење напретка у сфери родне равноправности на територији општине Стара Пазова, а како то предвиђа и сам Закон о родној равноправности усвојен у децембру 2009. године.

**2. ПРАВНИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ЗА БАВЉЕЊЕ ПИТАЊИМА
РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ**

Устав Републике Србије, као основни и највиши правни акт у правном систему, садржи више одредби које су значајне за успостављање и деловање институционалних механизма (различита тела, органи при скупштини или органима изврше власти) за родну равноправност на локалном нивоу. Следеће одредбе Устава говоре о потреби успостављања локалних механизма за родну равноправност на локалном нивоу:

- Општина као и друге јединце локалне самоуправе имају Уставом прописану обавезу да се старају о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права што укључује и право на равноправност полова и сва права по том основу као и забрану дискриминације засноване на припадности полу (члан 190 став 3);
- Устав експлицитно прописује обавезу свих државних органа, па и органа који се образују у локалној заједници да у оквирима надлежности локалне заједнице и у областима у којима се простире надлежност локалне заједнице, као и да сваки орган у складу са својим надлежностима води политику једнаких могућности, а политику једнаких могућности изричито везује управо за остваривање равноправности жена и мушкараца (члан 15);

- Устав изричито прописује могућност да се у локалној заједници, на локалном нивоу у оквиру надлежности које припадају локалној заједници усвоје посебне мере на локалном нивоу а које за циљ имају управо постизање равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају и одређује недискриминаторну природу ових мера (члан 21 став 4).
- Локалним заједницама је Уставом гарантовано право на самоорганизовање у оквирима које прописује Устав и закон чији садржај укључује право локалне заједнице и органа локалне самоуправе да регулишу организацију, уређење и надлежност органа и јавних служби које се образују у локалној заједници (члан 179).
- Устав регулише и право грађана на бесплатну правну помоћ која представља интегрални део целокупног система заштите људских и мањинских права и веома важан инструмент заштите права и ситуацији када је право повређено, ограничено или суспендовано (члан 67).
- **Закон о равноправности полова**, регулише једном начелном одредбом, обавезе органа који се формирају у локалним заједницама (општине и градови) као и начин остваривања родне равноправности на локалном нивоу. Три су важна подручја на која овај Закон упућује:
  - Прво, обавезе органа локалне заједнице да подручју равноправности полова
  - Друго, формирање локалног институционалног механизма за равноправност полова.
  - Треће, формирање процедуре учешћа у одлучивању која се односе на равноправност полова и значајна су за остваривање равноправности полова у локалној заједници.
- Локалне заједнице и њихови органи имају следеће Законом прописане обавезе на подручју родне равноправности/равноправности полова. У надлежностима органа локалне самоуправе и међу њиховим законским обавезама су:
  - Обезбеђивање равноправности полова у локалној заједници (члан 39 став 1 Закона);
  - Вођење политике која доприноси остваривању једнаких могућности за остваривање права жена и мушкараца у локалној заједници (члан 39 став 1 Закона);
  - Подстицање и унапређивање равноправности полова, коју Закон прописује као обавезу органа у локалној заједници коју они остварују у оквиру својих надлежности као и у оквиру послова који су непосредно везани за равноправност полова (члан 39 став 1 Закона);
  - Законска одредба која прописује формирање локалних институционалних механизма за равноправност полова (радно тело или особа – запослени – задужена за равноправност полова) обезбеђује

стабилност локалних механизма за равноправност полова како њихов опстанак не би најдиректније зависио од промене скупштинске већине у локалној заједници, што је до сада често био случај

- Законом је такође прописана процедура која налаже надлежним органиима локалне заједнице да у процесу усвајања развојних планова као и других аката које усваја локална заједница у областима у којима се простира њена надлежност, а оквиру својих надлежности: разматрају мере и активности које су у функцији равноправности полова (члан 39 став 1 Закона); разматрају мере и активности које су у функцији остваривања једнаких могућности (члан 39 став 2 Закона)

1. Поменуте одредбе Устава и Закона представљају правни оквир унутар којег локална заједница својим прописима (статутом, пословником скупштине локалне заједнице, одлукама и др.) регулише:

- *статус* (начин избора, састав и конституисање локалног тела за родну равноправност)
- *надлежности* (послови које обавља локално тело за родну равноправност) и
- *процедуре* (облици и начин на који локално тело за родну равноправност учествује о одлучивању о пословима и надлежностима локалне заједнице).

2. Надлежности скупштинског радног тела за родну равноправност у локалној заједници које се образује за област равноправности полова профилишу у основи два закона:

- Закон о локалној самоуправи који прописује компетенције и надлежности локалне заједнице и органа који се образују у локалној заједници;
- Закон о равноправности полова који регулише послове и прописује обавезе органа власти у области равноправности полова.

3. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И ПЛАН АКТИВНОСТИ

Стратешки циљ	Побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности на територији општине Стара Пазова					
Специфични циљеви	Активности/Пројекти	Одговорна институција, иницијатор	Партнери	Рок	Износ, и Извори финансирања	Показатељ успеха
Успостављање и изградња институционалних капацитета унутар општинске управе за бављење питањима родне равноправности	Усвајање нацрта измена и допуна Пословника Скупштине општине Стара Пазова који се односе на начин на који Комисија за равноправност полова Скупштине општине Стара Пазова учествује у одлучивању о пословима и надлежностима локалне заједнице	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	УНИФЕМ; Општинска управа, Покрајински секретаријат за рад запошљавање и равноправност полова, Завод за равноправност полова, НВО	Феб 2011	Није потребно финансирање, средства обезбеђена у 2010. год	Измењен Пословник Скупштине општине
	Успостављање система за родну статистику - прикупљање и анализу података везаних за пол и извештавање о стању родне равноправности	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Општинска управа, Покрајински секретаријат за рад запошљавање и равноправност полова, Завод за равноправност полова Републички завод за статистику НВО	Дец 2011 и 2012 континуи рано сваке године	Општина, донатори 500 000	Установљен систем са свим процедурама за прикупљање и обраду података
	Спровођење истраживања о социо-економском положају жена и мушкараца на (родни барометар) као допуна дефинисању полазног стања положаја жена и мушкараца у општини Стара Пазова	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Општинска управа, НВО Истраживачке институције, стручњакиње за родну равноправност,	Дец 2011	500 000 Општински буџет (50%), и днатори (50%)	Спроведено истраживање Објављени налази истраживања

	Континуирана едукација општинских службеника, и чланова КРРСП из области родне равноправности, а нарочито у домену на који начин уградити питања родне равноправности у локалне развојне политике, те пратити напредак (родно одговорно буџетирање, и родна анализа програма и политика)	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Стручњаци/ки ње, НВО	2011 и 2012 Минимум 2 пута годишње	мин 200 000 годишње Општински буџет, донатори	Сачињен план едукације за сваку годину Број одржаних обука Број учесника по полу, и врсти обуке
Подизање свести на тему родне равноправности и повећање видљивости рада КРРСП у локланој заједници	Подизање свести у јавности на тему питања родне равноправности (округли столови, трибине, емисије на локалним радио и тв станицама)	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Општински медији, НВО	2011 и 2012 Минимум пет годишње	500 000 Општински буџет, донатори	Број и врста промоција
	Повећање видљивости рада КРРСП на територији општине Стара Пазова (интернет презентација.)	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Општинска управа, НВО	Јул 2011	200 000 Општински буџет, донатори	Израђена интернет презентација КРРСП-а
Јачање сарадње и умрежавање са актерима кључним за питања родне равноправности	Успостављање сарадње са Пок. Секретаријатом за рад, запошљавање и равноправност полова, Управом за родну равноправност, и женским невладиним организацијама, другим локланим механизмима за родну равноправност у Србији, у земљи и иностранству	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	секретаријат за рад запошљавање и равноправност полова, Завод за равноправност полова, Управа за родну равноправност, НВО	2011 и 2012 континуирано	100 000 Општински буџет, донатори	Број и врста успостављене сарадње, Број и врста заједничких активности
Увођење принципа родне равноправности у локалне развојне политике и рад локалне самоуправе	Анализа локалних политика, програма и мера као и услуга које пружа општина грађанима-грађанкама у надлежности општине Стара Пазова у циљу унапређења истих из домена родне равноправности	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Стручњаци и организације из домена родне равноправност НВО	2011 и 2012 континуирано	150 000 Општински буџет, донатори	Број и врста анализираних програма Број и врста промена насталих као резултат анализе
Унапређење економског положаја жена кроз промоцију и подстицање женског предузетништва	"Предузетништво за жене – мере стимулације и афирмација једнакости"	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	НВО, општинска управа, удружења предузетника, УНИФЕМ,	2011	500 000 Општински буџет, донатори	Усвојене мере стимулације

	Развој општинских мера (финансијских и нефинансијских) којим се стимулише предузетништво за жене	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Општинска управа, удружења предузетника Регионална привредна комора, покрајински секретаријат за рад запошљавање и равноправност полова, НВО	2011	500 000 Општински буџет, Републички буџет, донатори	Развијене и усвојене мере Број и врста мера
Подршка женама за вршење јавних функција	Израда програма афирмације жена за вршење јавних делатности/функција	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	УНИФЕМ, Општинска управа, удружења предузетника, Покрајински секретаријат за рад запошљавање и равноправност полова, НВО	2011	300 000 Општински буџет, донатори	Израђен програм афирмације жена за вршење јавних делатности са механизмима реализације програмских активности
Унапређење женског здравља	Развој специјалистичких програма унапређења репродуктивног здравља жена и мушкараца на територији Општине СП	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Дом здравља Ј. Ј. Змај, Општинска управа, Покрајински секретаријат за здравство и социјалну политику, Покрајински секретаријат за рад запошљавање и равноправност полова, НВО	Континуирано сваке године	1000 000 Општински буџет, Републички буџет, донатори	Годишња имплементација, минимум једног специјалистичког програма којим се унапређује укупан систем унапређења репродуктивног здравља жена на територији Општине

Унапређење здравља девојака и младића	Развој програма репродуктивног здравља младих –на принципима родне равноправности – одговорно партнерство превентивни програм	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазова	Дом здравља Ј. Ј. Змај, Општинска управа, Покрајински секретаријат за здравство и социјалну политику, Покрајински секретаријат за рад запошљавање и равноправност полова, НВО	Континуирано сваке године	1000 000 Општински буџет, Републички буџет, донатори	Годишња имплементација, минимум једног специјалистичког програма којим се унапређује очување и унапређење репродуктивног здравља младих на територији Општине
Спровођење националне стратегије за побољшавање положаја жена и унапређивање родне равноправности у области борбе против насиља над женама и у породици	Организовати јавне трибине и предавања о проблемима насиља над женама и у породици у локалним срединама	Комисија за равноправност полова СО Стара Пазов	Органи јединице локалне самоуправе, Удружења грађана, Управа за родну равноправност, СЗРН	2011 и 2012	300 000 Општински буџет, Републички буџет, донатори	Постигнута висока сензибилизација јавности на насиље према женама и у породици на локалном нивоу